

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **S. K.**, zastoupena JUDr. Tomášem Pezlem, advokátem se sídlem Barrandova 1920/7, 143 00 Praha 4, proti žalované: **Univerzita Karlova v Praze**, se sídlem Ovocný Trh 560/5, 116 36 Praha 1 - Staré Město, týkající se žaloby proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 22. 11. 2015, č. j. UKRUK/2428/2015, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2018, č. j. 8 A 23/2016 - 91, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2018, č. j. 8 A 23/2016 – 91 **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím rektora žalované ze dne 22. 11. 2015 č. j. UKRUK/2428/2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), byla zamítnuta žádost žalobkyně o přezkoumání rozhodnutí děkanky Filozofické fakulty ze dne 22. 12. 2014, č. j. 2014UKFF07461, kterým bylo žalobkyni ukončeno studium pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu podle Studijního a zkušebního řádu, neboť řádně neukončila studium (neobhájila disertační práci) do konce maximální doby studia. Obhajoba disertační práce se poprvé konala dne 24. 9. 2013 s výsledkem „neprospěla“ a následně bylo vydáno rozhodnutí děkana o ukončení studia z důvodu řádného neukončení studia do konce maximální doby studia. Nicméně rektor žalované rozhodnutím ze dne 12. 5. 2014 zrušil rozhodnutí o ukončení studia a rozhodl o neplatnosti obhajoby disertační práce. Poté dne 23. 9. 2014 proběhla nová obhajoba, a to s výsledkem „neprospěla“.

[2] Žalobkyně brojila proti napadenému rozhodnutí u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Rozsudkem ze dne 25. 4. 2017, č. j. 8 A 23/2016 - 43 (dále jen „první zrušující rozsudek“), městský soud žalobě vyhověl, rozhodnutí rektora žalované zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Soud se zaměřil na otázku spravedlivého procesu, tj. správnosti a zákonnosti průběhu obhajoby disertační práce žalobkyně, a shledal v něm několik závad.

[3] Nejvyšší správní soud se však s prvním zrušujícím rozsudkem neztotožnil a neshledal v postupu žalované pochybení, která jí vytýkal městský soud. Proto rozsudkem ze dne

31. 1. 2018, č. j. 6 As 166/2018 – 83, první zrušující rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Městský soud rozsudkem ze dne 24. 5. 2018, č. j. 8 A 23/2016 – 91 (dále jen „napadený rozsudek“), rozhodnutí rektora žalované opět zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Byť byly jednotlivé kroky v souladu s právními předpisy, ve svém důsledku shledal proces při obhajobě disertační práce žalobkyně neférovým a nerespektujícím zásady dobré správy.

II. Návrh na odkladný účinek

[5] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 13. 7. 2018 kasační stížnost žalované (dále jen „stěžovatelka“), jejíž součástí je i návrh na přiznání odkladného účinku dle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelka odůvodnila tím, že realizace rozhodnutí městského soudu by znamenala navrácení žalobkyně do studijního stavu, s čímž je spojen výkon veškerých práv a povinností (např. možnost žádat o stipendia, volit do akademických senátů atd.). Mohlo by dojít i k tomu, že by žalobkyně mohla konat novou obhajobu, přičemž v případě vyhovění kasační stížnosti by nastala situace, kdy by vykonával obhajobu (a případně i úspěšně obhájil) někdo, jehož studium už před několika lety skončilo. Jde o stav právní nejistoty, nadto by stěžovatelka na konání obhajoby vynaložila nemalé finanční prostředky. Újma, která by jí tím mohla vzniknout, by tak byla nepoměrně větší, než újma, která hrozí jakékoliv třetí osobě včetně žalobkyně. Je ve veřejném zájmu, aby nedocházelo ke sporným nárokům na udělení akademických titulů, což by v daném případě mohlo nastat.

[7] Žalobkyně uvedla, že nevidí důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť stěžovatelka neprokázala, že by jí hrozila nepoměrně větší újma než pro případ přiznání odkladného účinku. Napadený rozsudek se týká pouze žalobkyně a nemá dopad na práva a povinnosti jiných osob. Argumenty týkající se nákladnosti obhajoby či navrácení žalobkyně do studia nemají žádné opodstatnění. Není zřejmé, jaká újma by v souvislosti s tím hrozila stěžovateli. Podmínky pro přiznání odkladného účinku tak nejsou splněny.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[8] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[9] Při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je třeba, aby se soud primárně zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, který musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem.

[10] Jak již dříve Nejvyšší správní soud judikoval, poskytují soudy ve správním soudnictví primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku

pokračování

je tak koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, tak budou nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. S ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení před soudem nicméně nelze žalovanému správnímu orgánu upírat právo obrátit se v případě nesouhlasu s výsledky soudního přezkumu provedeného krajským soudem na Nejvyšší správní soud s kasační stížností.

[11] Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, publ. pod č. 1255/2007 Sb. NSS, pak zásadně platí, že „*zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost*“. Uvedené neznámá, že odkladný účinek kasační stížnosti nemůže být žalovanému přiznán za žádných okolností. Půjde však o případy výjimečné, kdy odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem.

[12] Otázkou přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalovaného správního orgánu se zabýval rozšířený senát v usnesení ze dne 1. 1. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58. V něm primárně řešil možnost přiznání odkladného účinku v důsledku hrozby existence dvou odlišných správních rozhodnutí v téže věci. Dle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu újmou žalovaného „*nebude ohrožení jakéhokoliv veřejného zájmu, resp. veřejného zájmu v širším slova smyslu, tj. např. zájmu na obecném výběru daní, na jednotném postupu správních orgánů či na procesně hladkém průběhu řízení. Ohrožení veřejného zájmu nemůže zpravidla představovat ani přiznání a vyplacení určité částky důchodu. Náklady důchodového pojištění jsou součástí nákladů státního rozpočtu; s ohledem na jeho rozsah a obsah je i případné vyplacení neprávem přiznané dávky újmou spíše zanedbatelnou*“. Hrozba existence dvou rozhodnutí však sama o sobě nestačí.

[13] V daném případě stěžovatelka nespatřuje svou újmu, resp. ohrožení veřejného zájmu, pouze v existenci dvou odlišných správních rozhodnutí. Stěžovatelka vidí nepoměrně větší újmu, která by jí mohla vzniknout, v tom, že žalobkyně by se opět stala studentkou a požívala všech práv a povinností, která z toho plynou. Mohla by dokonce i ovlivňovat dění uvnitř univerzity (volby do akademického senátu) a požadovat konání obhajoby, která představuje značné administrativní a personální zatížení. Žalobkyně by dokonce mohla svou práci obhájit, a to přestože by následně mohlo obžít rozhodnutí, jímž bylo její studium ukončeno. Rozhodnutí městského soudu by tudíž mohlo způsobit nezvratné důsledky a nastolit stav právní nejistoty, která by neprospěla ani žalobkyni. Není totiž ani v zájmu žalobkyně vynakládat úsilí na novou obhajobu disertační práce, aniž by dosáhla požadovaného výsledku – získání akademického titulu, který nebude nikdo zpochybňovat. Mohla by nastat i situace, že bude stanoven termín obhajoby, žalobkyně se na ni bude připravovat, stěžovatelka vynaloží své kapacity na zajištění konání obhajoby a Nejvyšší správní soud zruší napadený rozsudek ještě před stanoveným termínem. Úsilí žalobkyně i stěžovatelky by tak bylo zmařeno. V tom Nejvyšší správní soud spatřuje nepoměrně větší újmu stěžovatelky (ale i žalobkyně), než která může vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku. Pro žalobkyni je důsledkem přiznání odkladného účinku především odložení termínu konání obhajoby. Její případné konání později, avšak bez hrozby zpochybnění získaného vzdělání či marné přípravy bez jakéhokoliv výsledku, je však i pro žalobkyni menší újma, než ta, která hrozí v případě

bezodkladné realizace napadeného rozsudku. Žalobkyně sama pak žádnou újmu v důsledku přiznání odkladného účinku ani netvrdí.

[14] Nejvyšší správní soud podotýká, že v předchozím řízení vedeném pod sp. zn. 6 As 166/2017 nepřiznal kasační stížnosti stěžovatelky odkladný účinek, neboť svůj návrh odůvodňovala zcela irelevantními skutečnostmi (ohrožení zkoušek na celé univerzitě) a netvrdila žádnou konkrétní újmu, která by jí (resp. veřejnému zájmu) mohla vzniknout, a nesplnila tak základní podmínku pro přiznání odkladného účinku. V tomto řízení ovšem již konkrétní skutečnosti mající za následek nepoměrně větší újmu, než která by mohla přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, popsala. Proto Nejvyšší správní soud, který neshledal ani žádný veřejný zájem bránící přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky, podanému návrhu vyhověl.

[15] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. srpna 2018

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu
(rádná dovolená)

v zastoupení JUDr. Petr Průcha
předseda senátu